

JOANNA TÖYRÄÄNVUORI

Baalsillemin piirtokirjoitus

Johdanto

Baalsillemin tai Baalselemin piirtokirjoitus on kirjoitettu marmorisen patsaan jalustaan, johon alun perin kuului myös myöhemmin löydetty imeväisikäisen lapsen patsas. Nykyään lapsen patsas on asetettu takaisin paikalleen piirtokirjoituksen sisältävän jalustan päälle. Piirtokirjoitus löydettiin vuonna 1964 Ešmunin temppelistä Bustan eš-Šeikhistä, muinaisen Sidonin lähistöltä Etelä-Libanonissa. Temppelin alueelta on löydetty useita lapsipatsaita, joita uskotaan lahjoitetun parannuksen jumala Ešmunille sairaiden lasten puolesta. Patsaan jalusta on 59 cm korkea ja siinä sijainnut patsas itse on korkeudeltaan 52 cm eli ne ovat yhdessä olleet yli metrin korkuiset. Baalsillem vaikuttaa olleen kuninkaan poika ja oli luultavasti tämän perillinen, jonka puolesta patsas lahjoitettiin tämän ollessa sairas. Muiden piirtokirjoituksessa mainittujen Baalsillemin dynastian kuninkaiden nimien lyhenteitä on löydettävissä sidonilaisista kolikoista. Piirtokirjoitus on ajoitettu noin vuoteen 400 eaa. ja se on nykyisin Beirutin kansallismuseossa.

AJOITUS: 400-luku eaa.

KIELI: Foinikia

KIRJOITUSMATERIAALI: Marmori

LÖYTÖPAIKKA: Bustan eš-Šeikh, Sidon, Libanon

NYKYINEN SIJAINTI: Beirutin kansallismuseo, Libanon (BNM 12454)

EDITIO: Gibson 1982, 115

Käännös

¹(Tämä on) patsas, jonka antoi Baalsillem Baanan poika, joka oli sidonilaisten kuningas, kuningas Abedemunin poika, (joka myös oli) sidonilaisten kuningas, kuningas Baalsillemin poika, (joka myös oli) sidonilaisten kuningas. (Baalsillem antoi patsaan) herralleni Ešmunille Ydl-lähteellä. Hän siunatkoon!

Huomioita

¹ **Baalsillem:** nimi tarkoittaa 'Baal on täyttänyt'. Arabian kielen sanat muslimi ja islam tulevat samasta verbijuuresta.

Baana: nimen merkitys on tuntematon, mutta sen on arveltu muodostuvan *b^c*-prefiksistä ja verbijuuresta *'anh*, 'vastata' tai 'kärsiä'. Nimi tunnetaan Vanhasta testamentista, jossa se on usean miehenkilön nimenä (esim. 2. Sam. 4:2; Esra 2:2; Neh. 10:28). Nimi saattaa myös olla lyhenne nimistä "Baal on antanut" tai "Baal on armollinen". Muinaissemiläisissä piirtokirjoituksissa on usein syntaksin puolesta epävarmaa, viitataanko niissä isän vai pojan kuninkuuteen, mutta jos Baalsillem on ollut lapsi silloin, kun piirtokirjoitus on omistettu, kuninkaana lienee ollut Baana.

Abedemun: nimi voi tarkoittaa totuuden, linnoituksen tai egyptiläisjumala Amenin palvelijaa. Egyptiläisiä jumalia tavattiin foinikialaisissa nimissä teoforisina eli jumalten nimiin viittaavina elementteinä. Nimi "Amenin palvelija" tunnetaan myös Elefantinesta.

Ydl-lähteellä: termi saattaa viitata purppurakotiloon. Nimi viittanee samaan kuin Ešmunasar II:n piirtokirjoituksen Ydll-lähde.

Kirjallisuutta

- Gibson, John C. L.
1982 *Textbook of Syrian Semitic Inscriptions III: Phoenician Inscriptions*. Oxford: Oxford University Press.
- Mullen, Everett T.
1974 "A New Royal Sidonian Inscription." *Bulletin of the American Schools of Oriental Research* 216, 25–30.
- Jigulov, Vadim S.
2016 *The Social History of Achaemenid Phoenicia: Being Phoenician, Negotiating Empires*. Sheffield: Equinox.
- Stucky, Rolf.
1993 *The Skulpturen aus dem Eschmun-Heiligtum bei Sidon: Griechische, römische, kyprische und phönizische Statue und Reliefs vom 6. Jahrhundert nach Chr.* Basel: Vereinigung der Freunde Antiker Kunst.